

2019. 03. 03. - Nemrégiben emlékeztünk a Parlamentben Mindszenty József hercegprímás, esztergomi érsek, bíboros, első zászlós út koncepciók pere kezdetének 70. évfordulójáról. Az ünnepi konferencia közben kapta Ő Királyi Fensége, Habsburg-Lotharingiai Mihály főherceg, a Mindszenty Alapítvány elnöke a hírt, miszerint Róma püspöke elismerte Mindszenty bíboros hősi erényit, a ez az elismerés közelebb visz a boldoggá avatáshoz. A jelenlévők állva tapsolták meg a főherceg bejelentését. Azonban a megemlékezés és a bejelentés mögött igen összetett történelmi és politikatörténelmi események húzódnak, amelyekről sokak szerint ma nem illik beszélni, noha ezek is hozzá tartoznak a hazáért, népéért és az egyházért hősi erényekkel küzdő bíboros életéhez, szenvedéseéhez. Mert Mindszenty szenvedései nem értek véget azzal, hogy a Szentszék és a kommunista kormány megállapodása szerint elhagyhatta Magyarországot, illetve az amerikai követséget, ahol 15 évig volt kénytelen élni, belső száműzetésben.

A megállapodásban az is szerepelt, hogy Mindszenty a Vatikánba megy, nem prédikál nyilvánosan, nem veheti fel a kapcsolatot a külföldön élő magyarokkal, s nem hagyja el kijelölt tartózkodási helyét. Azonban a prímás nem volt hajlandó a Vatikánban maradni. 1971. október 23-án áttette székhelyét a magyar prímások bécsi rezidenciájára, a Pázmáneumba. Igaz sokan megpróbálták lebeszélni erről a szándékáról a kádári titkosszolgálatok bécsi jelenlétére hivatkozva, de a prímás hajthatatlan volt. A Pázmáneumba való rezideálást követően Mindszenty pasztorációs utakon erősítette a hitet és a nemzettudatot a hazájukat elhagyni kényszerülő magyarok körében. Ez a tevékenysége azonban sem a kommunista budapesti kormánynak és pártnak, sem a Szentszéknek nem tetszett. 1974-ben súlyos, és az egész európai keresztény világot megrázó intézkedésre vette rá VI. Pált külügyminisztere, Agostino Casaroli érsek. A pápa február 5-én, egészen váratlanul és nagyfokú cinizmussal, végtelenül megalázó módon megfosztotta Mindszentyt esztergomi érseki székétől. Ezen a napon volt ugyanis Mindszenty koncepciók pere kezdetének 25. évfordulója. A Szentszék a világsajtónak úgy adta le az érseki szék megüresedésének hírét, mintha Mindszenty maga mondott volna le a prímási címről és hivatalról.

Az idős esztergomi érsek döbbenet fogadta az intézkedést, de titkársága haladéktalanul – február 6-án – kiadott egy nyilatkozatot a sajtó számára, amelyben a következőket fogalmazta meg:

„Mindszenty bíboros nem mondott le sem esztergomi érseki székéről, sem prímási méltóságáról. A döntés kizárólag a Szentszék határozata volt. A bíboros, ebben a kérdésben tanúsított magatartását hosszas megfontolás és lelkiismeretes mérlegelés után a következőkkel indokolja:

1. Magyarország és a magyarországi katolikus egyház nem szabad.
2. Az egyházmegyék kormányzása a kommunista rezsim által felépített és ellenőrzött egyházi közigazgatás kezében van.
3. Egyetlen magyar érseknek, megyés püspöknek, illetve apostoli kormányzónak nincs módjában az említett egyházi közigazgatás összetételén, illetve működésén bármit is változtatni.
4. A rendszer dönt abban a kérdésben is, hogy ki milyen egyházi állásba kerülhet, és abban meddig maradhat. A rezsim dönti el, hogy kit szentelhetnek pappá a püspökök és kit nem. Az alkotmányban biztosított lelkiismereti és vallásszabadságot a gyakorlatban a rendszer

elnyomja. Az iskolai hitoktatást a városokból és nagyobb helységekből már száműzték. Folyamatban van a falusi iskolákban a még meglévő hitoktatás elszorítása is. Az ifjúságot kizárólag ateista szellemben nevelik a szülők akarata ellenére. A vallásos emberekkel szemben alkalmazott diszkrimináció mindinkább érvényesül. Legutóbb a vallásos pedagógusokat szólították fel, hogy válasszanak hitük megvallása vagy kenyerek között.

5. Új püspökök, illetve apostoli kormányzók kinevezése a fenti sérelmek orvoslása nélkül nem oldja meg a magyar egyház problémáit. Békepapok fontos egyházi állásokba való emelése pedig megrendíti az egyházhű papok és hívek bizalmát még a legfőbb egyházi vezetésben is. Ilyen körülmények között Mindszenty József bíboros nem mondhatott le."

A nyilatkozat következtében a Vatikán arra kényszerült, hogy korábbi hamis állítását korigálja. Kádár ezen a napon Mátészalkán tartott munkásgyűlést, s megtudva a pápa döntését, kárörömmel, mosolyogva jelentette be a munkásoknak, hogy „A pápa cserbenhagyta az antikommunizmusnak egy nagy harcosát... kipenderítette Mindszentyt az esztergomi érseki székből”. Kádár bejelentését a halálos csend fogadta. Nem volt sem taps, sem ujjongás. Eközben a nemzetközi sajtó a felháborodásnak, csalódottságnak és elkeseredésnek adott hangot. Európa nyugati felében értetlenül álltak a pápai állam árulása előtt. Azonban az árulás és a megaláztatás folytatódott, abban a levélben is, amelyet VI. Pál írt Mindszentynek. Ebben, Róma püspöke megalázó módon vette semmibe Mindszenty magyar katolikus egyházát, és az egyházat ért súlyos támadásokat.

„Mélyen lelkünkbe vésődött még mindig elevenen élő fájdalmas emléke annak, hogy éppen huszonöt évvel ezelőtt pert indítottak ellened és elítéltek. Ebben érték el csúcspontjukat az egyre növekvő támadások, melyeket személyed ellen intéztek. Pered és elítélésed magára vont a egész világ figyelmét, és mindenkinen döbbenetet keltett. Ilyen súlyos szenvedésekből készült az a fejedre tett töviskorona, amely nem kevésbé értékes, mint a Krisztus egyháza iránt tanúsított hűség.

Kelt Rómában, Szent Péternél, 1974. január 30-án, pápaságunk 11. évében.

VI. Pál pápa."

A pápai levél nem arról szól, hogy Mindszenty a magyar katolikusokért, Magyarorszáért, és a hit védelméért került börtönbe... valami olyasmi rajzolódik ki e levélrészletből, hogy a Vatikán igyekezett a kommunistáknak tetsző vagy tőlük elvárt módon Mindszenty személyére, makacsságára szűkíteni a koncepciók per okát. Személyed ellen – áll a levélben, noha nem Mindszentyt támadta a kommunista diktatúra, hanem az egyházat... a magyar katolikus egyházat. A pápa levelében nem említi a szerzetesrendek és az iskolák védelmét... csak Mindszentyt, „aki saját konoksága” áldozatává vált...

A nemzetközi sajtó súlyos véleményeket fogalmazott meg a pápa döntését illetően, és felismerte minden európai katolikus, hogy a Szentszék elárulta leghűségesebb főpapját, Mindszenty József esztergomi érseket.

A bécsi „Die Presse”: A vatikáni elgondolás Magyarországon éppúgy, mint a többi kelet-európai államban, az ottani rendszerek felértékeléséhez vezet... A vatikáni diplomácia, minél kevesebbet ért el Keleten, annál türelmetlenebbé vált. Szent Péter trónusa előtt ugyanis a diplomáciai misszió és a prófétai hivatal egymás útjában áll. Így most feláldoztak egy embert, aki valamikor, a terror első idejében szikla volt, tanú, akire a római katolikus egyház szüntelenül hivatkozott. Feláldoztak egy embert, aki példájával millióknak adott erőt a kitartásra... És bár Mindszenty már eljött Magyarországról, kijöve óta az egyház és az állam viszonya odaát nem javult, az egyház számára nem alakult ki „modus vivendi”, hanem csak „modus moriendi”. A londoni „Guardian”: A magyarországi kormány számára a vatikáni lépés győzelem, de a

győzelemnek ára van: a pápa ugyanis lehetőséget kapott, hogy szabadon betölthessen több egyházmegyei tisztséget.

A londoni „Times”: A Vatikán lépése példátlan lépés. Mindszenty, akit sem a nyolcéves börtön, sem a követségi tizenöt éves önkéntes emigráció nem tört meg, ellenállt, mert úgy látja, hogy ez a lépés a kommunista rezsimnek tett engedmény. Mindszenty állhatatosságának láttán a pápának nem maradt más, mint hogy hatalmát érvényesítse.

Az amerikai „International Herald Tribune”: Alessandrini vatikáni szóvivő szerint Mindszenty többé „nem prímás”. A prímási cím manapság inkább tiszteletbeli és díszes külsőség csupán. Ennek ellenére a magyarok nagy jelentőséget tulajdonítanak neki, mert történelmileg a prímás mindenkor interim államfő (első zászlós úr) is volt e többségében katolikus országban olyankor, amikor a király vagy a régens nem volt a helyén. A prímást mind a mai napig úgy tekintik, mint a hétmillió magyar katolikus szellemi-lelki vezetőjét.”

Hosszan idézhetnénk a nyugati lapokat, amelyek hűen tükrözik a közvélemény súlyos és jogos bírálatait. Hiszen a Szentszék nem csak Mindszenty esetében helyezte az egyháznál, a hívő népnél magasabb szintre a politikát, de Márton Áron erdélyi püspök szenvedéseinek mérséklése ügyében sem tett egyetlen lépést sem.

Mindszentynek még egy súlyos fájdalmat kellett elviselni. A Vatikán nem engedte kiadni Emlékirataim című művét teljes terjedelmében. A hatezer oldalnyi visszaemlékezésből mindössze 400 oldal jelenhetett meg, s napjainkban sem tervezik a teljes mű közreadását, noha Mindszenty végakaratóban úgy rendelkezett, hogy kiadott műveinek bevételéből a magyar papképzést kell támogatni. E művek gyöngyszeme volna Mindszenty történelemkönyve: az „Egy különös sorsú nemzet”, amelyre a művelt, magyar keresztény-keresztény világnak olyan szüksége volna, mint a vízre vagy a levegőre, mert az a történelem az igaz magyar történelem...

Mindszenty hercegprímás boldoggá avatásának időpontját még nem hozták nyilvánosságra, ám az ő életszentsége ma már a Vatikán szerint is megkérdőjelezhetetlen. Azonban felfedezni vagyunk kénytelenek a mai vatikáni politikában is azt az irányt, amely XII. Pius halálát követően gyökerezett meg a Vatikán külpolitikájában, s amely a legkevésbé sem tükrözi a keresztény Európa és a keresztény nemzetek védelmét, s nem vesz úgy tudomást a kommunista hatalom ellen, a kereszténység védelmében küzdő vértanúk áldozatáról, ahogyan ez elvárható és méltó volna.

Emlékeztetőül adom közre a teljesség igénye nélkül azoknak a névsorát, akikről mi hívő keresztények tudjuk, hogy szentek, de ezt – egy-egy esetben fél évszázadnál hosszabb ideje – nem sikerült megerősíteni... Mert a politika mindent felülír.

Isten "Tiszteletreméltó" Szolgája Kelemen Didák Sámuel

Isten Szolgája Hám János

Tiszteletreméltó Bogner Mária Margit

Tiszteletreméltó Kaszap István

Isten Szolgálója Bódi Mária Magdolna

Isten Szolgái Károlyi Bernát és hat társa ("Ferencs vértanúk")

Tiszteletreméltó Marton Boldizsár (Marcell atya)

Isten Szolgája Mindszenty József

Tiszteletreméltó Vándor (Wech) József SDB

Isten Szolgája Bálint Sándor

Isten Szolgája Márton Áron

Isten szolgája P. Csiszér Elek szent életű Brassói ferences

Írta: Adminisztrátor

2019. december 27. péntek - Módosítás: 2019. december 29. vasárnap

---

Isten szolgája P. Dr. Boros Fortunát ferences vértanú

Isten szolgája Vezér (Wieser) Ferenc OSPPE pálos szerzetes vértanú

A fentiekkel szemben VI. Pált, mai utódja már szentté avatta...